

ALEPH

INTEGRATED LIBRARY SYSTEM

*Il tempo non aspettando qualche
preziosa fabbrica, come già
occurto dalle loro Migne scritte,
con questa mia è d'ogni molestia
favorirmi, di un sì o no. aus che
già già è mia parte, come è
già di voi volte, si venuto con
ciave, è nulla habere risolto,
habbi il suo corso, non farà fare
di ferro, sola io de mandarò
bis di mandar il Salvo, è al
a proposito. non dunque
Concetti e Dissoluzioni! mento
all'importanti mani è restò*

ALEPH 500™

Plně integrovaný knihovnický systém ALEPH 500 zaujímá vedoucí postavení mezi systémy pro automatizaci knihoven. Jde o komplexní řešení pro knihovny, které je založeno na respektování průmyslových norem. Filozofií firmy Ex Libris je vytváření pružného a pro úpravy otevřeného systému, jehož používání je co možná nejsnazší jak pro knihovníky, tak pro koncové uživatele.

Firma Ex Libris je vůdčí silou celosvětového rozvoje aplikací pro knihovny a informační střediska. Systém ALEPH 500 je založený na databázi systému Oracle®, úplné podpoře kódování Unicode, tiskových zprávách vytvářených ve formátu XML a vazbách API na aplikace v horní úrovni. Během dvou desetiletí byly vyvinuty čtyři generace systému, který si získal spokojené zákazníky na celém světě. V knihovnách a konsorciích v 50 zemích je v současnosti používáno více než 800 instalačních systémů ALEPH.

V neustále se rozvíjejícím světě automatizovaných knihoven nabízí systém ALEPH firmy Ex Libris dokonalé řešení automatizace vaší knihovny. Systém je:

Flexibilní - nastavení jednotlivých modulů může být přizpůsobeno požadavkům vaší knihovny nebo konsorcia.

Lehce použitelný - uživatelsky přívětivé pracovní postupy a intuitivní grafické rozhraní zvyšují efektivitu práce knihovníků i uživatelů služeb knihovny.

Přizpůsobitelný - modifikovatelné součásti umožňují knihovnám a konsorciím libovolné velikosti vytvořit systém správy knihovnických činností přesně podle potřeb.

Otevřený - protože jsou produkty firmy Ex Libris založeny na průmyslových normách jako Open URL, XML, OAI, NCIP a ODBC, přináší systém ALEPH 500 široké možnosti při sdílení zdrojů, úplnou propojitelnost a bezproblémovou komunikaci s jinými systémy a databázemi.

Architektura systému ALEPH 500 zahrnuje klientské programy pro personál knihovny, založené na operačním systému Microsoft Windows, webové prohlížeče pro veřejnost a klienty Z39.50 pro vyhledávání ve vzdálených informačních zdrojích.

Vícejazyčný - úplná podpora kódování Unicode zajišťuje možnost používání mnoha světových znakových sad a více směrů zápisu, nejenom zleva.

Spolehlivý - vícevrstevná struktura klient/server zaručuje, že systém ALEPH 500 uspokojí vaše současné i budoucí potřeby.

WEB OPAC

Sofistikovaný ale snadno použitelný Web OPAC slouží jako brána pro uživatele k systému ALEPH 500. Jediné, co vyžaduje, je standardní webový prohlížeč na pracovní stanici uživatele. Díky němu jsou údaje ukládané v knihovně k dispozici uživateli kdykoliv a odkudkoliv, dokonce i během provádění záloh knihovního systému a spouštění procedur pro vytváření zpráv o operacích systému. Čtenáři se mohou přesvědčit, že vyhledávání dokumentů, ať už náleží dané knihovně či jiné instituci, nebo jednoduše kontrola knihovních jednotek, které mají vypůjčené, je velmi snadná. Základem pro Web OPAC jsou stránky ve formátu HTML, takže může být zcela přizpůsoben požadavkům vaší knihovny.

Mocné, přímočaré vyhledávací nástroje nabízejí uživatelům volbu mezi základními nebo pokročilejšími vyhledávacími možnostmi při využití virtuálně neomezeného počtu indexů, které je možno prohlížet nebo používat pro vyhledávání. Vaše knihovna může použít standardní rozsah indexů, který byl definován při instalaci systému, nebo si může definovat své přístupové body.

Plně integrovaný systém ALEPH 500 podporuje normu ISO pro meziknihovní výpůjční službu a umožňuje uživatelům přístup k elektronickým zdrojům a zdrojům na internetu prostřednictvím vazebních polí formátu MARC a vyhledávacích funkcí protokolu Z39.50. Pomocí technologie SFX™, založené na kontextových vazbách, mohou uživatelé používat služby, definované jejich knihovnou, k nimž mají jako čtenáři dané knihovny zajištěný přístup. Tyto dynamicky generované služby mohou obsahovat vazby do plných textů elektronických časopisů, citačních databází, webových zdrojů, k lokálně uloženým informacím a do celé řady dalších služeb.

Plně byly integrovány programy, které umožňují knihovnám spravovat digitální sbírky a s nimi spojená metadata v prostředí systému ALEPH 500. Tento rozšířený přístup nabízí podporu pro knihovny v době, kdy přecházejí do nové fáze integrace knihovních dokumentů, ve které jsou knihy a seriály umístěny spolu s audiovizuálními, obrazovými a zvukovými dokumenty. Vaše knihovna tak může uživatelům nabídnout plně integrovaný obsah včetně digitálních dokumentů a tradičních knihovních záznamů.

Rozšířený Web OPAC umožní uživatelům prohlížet metadata, vyhledávat v plných textech digitálních dokumentů, vyhledávat a prohlížet další druhy digitálních objektů. Typ nabízeného digitálního dokumentu znázorňuje příslušný náhled nebo ikona. Knihovna může doplnit technické údaje a metadata.

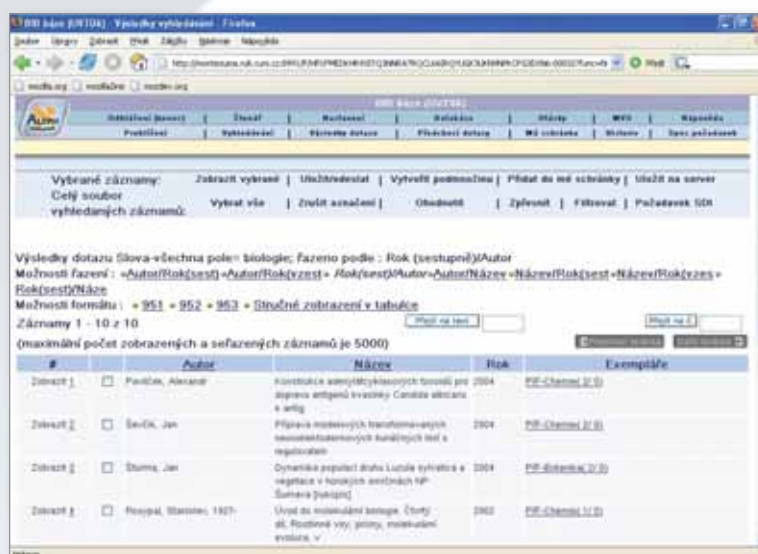
Systém ALEPH 500 založený na kódování **Unicode** podporuje vícejazyčné prostředí a různé typy písem. Vaše knihovna si může zvolit a instalovat podporu z více než 20 jazykových možností.

Uživatelé systému ALEPH 500 mohou pracovat se systémem v jednom z jazyků, které si jejich knihovna předvolila. Svůj výběr jazyka mohou kdykoliv změnit. Jakmile si uživatel katalogu vybere jazyk, bude volba uložena do jeho záznamu a následně všechny funkce systému budou probíhat v daném jazyce.

Bohatá nabídka **rozšířených čtenářských funkcí** dává čtenáři možnost provádět snadno různé úlohy:

- Zobrazovat aktuální výpůjčky a prodlužovat je v souladu s výpůjčním řádem knihovny
- Zadávat požadavky na výpůjčky dokumentů z fondů vlastní knihovny a prostřednictvím MVS i z fondů jiných knihoven, žádat o dodání dokumentů jiných knihoven, žádat o dodání dokumentů
- Zobrazovat historii výpůjček

- Definovat implicitní jazyk komunikace a formát zobrazení záznamů
- Ukládat výsledky vyhledávání a rešeršní strategie do své elektronické schránky pro pozdější použití, odesílat tyto informace elektronickou poštou jiným zájemcům
- Definovat více profilů služby SDI (adresného rozšiřování informací), která informuje čtenáře o dostupnosti nových publikací, které by je mohly zajímat

KATALOGIZACE

Modul Katalogizace systému ALEPH 500 integruje katalogizační funkce s dalšími částmi systému. Údaje jsou ukládány v kódování Unicode. Současně jsou podporovány různé formáty typu MARC i formáty jiných typů, což dává knihovníkům možnost definovat v jedné bázi lokální pole s příslušnými formálně-logickými kontrolami a indexováním. Přijetí norem pro katalogizaci zajišťuje kompatibilitu při vytváření prostoru pro implementaci nově se rodících norem typu FRBR.

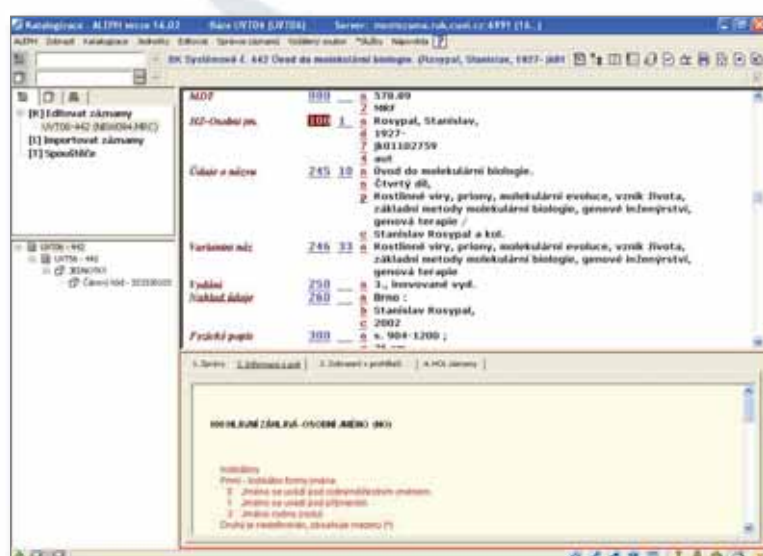
Efektivita katalogizace je dosahováno pomocí standardních katalogizačních šablon systému ALEPH 500 nebo pomocí vašich na míru upravených šablon. Rychlostí zadávání údajů z klávesnice napomáhá používání klávesových zkratk, které omezuje používání tlačítek myši na minimum. Efektivitu pracovních postupů podporuje i možnost používat postupy, známé z textových editorů. Pro automatické kontroly a úpravy záznamů při jejich ukládání se používají programy pro úpravy záznamů, které může definovat sama knihovna.

Průběžná správa databáze je urychlena tím, že katalogizátoři mohou využívat soubory autorit, vyhledávat v katalogu, importovat/exportovat záznamy z externíchází, editovat více záznamů najednou, používat standardní funkce kopírování do schránky a vkládání kopírovaného textu a indexovat jakékoliv pole z bibliografického záznamu.

Do modulu Katalogizace byly integrovány programy, které knihovně umožňují zpracovávat úplný rozsah digitálních dokumentů - knihy, seriály, videodokumenty, obrazové a zvukové dokumenty. Knihovníci vytvářejí asociované bibliografické záznamy v libovolném formátu typu MARC a mohou přidávat relevantní technické údaje a metadata. Uživatelům služeb knihovny mohou být nabízeny záznamy s plně integrovaným obsahem, vytvořeným z digitálních a tradičních dokumentů.

RYSY

- Formálně-logické kontroly údajů v záznamu, v poli nebo v podpoli
- Podpora globálních změn databáze na úrovni polí, podpolí nebo určitých slov
- Vytváření zpráv o záznamech, které by měly být změněny, podle knihovnou definovaných kritérií
- Prohledávání lokálních i vzdálených souborů autorit v katalogizačním prostředí
- Vytváření a automatická správa vazeb mezi autoritními a bibliografickými záznamy
- Generování zpráv pro řízení integrace autoritních a bibliografických záznamů

AKVIZICE / SERIÁLY

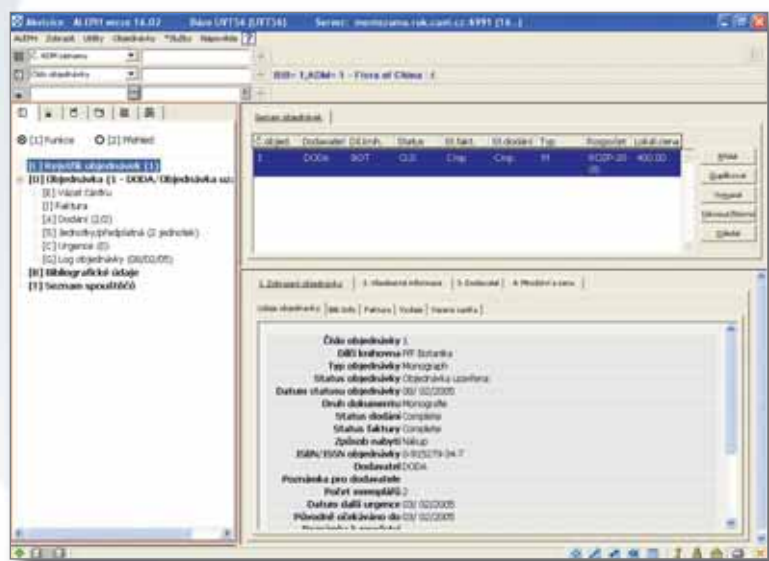
AKVIZICE:

Racionalizace pracovních postupů je v modulu Akvizice/Seriály systému ALEPH 500 zajištěna jednoduchou navigací, při které se vybírají příslušné záznamy či údaje a klepnutím tlačítka myši se volí požadované příkazy. Promyšlená integrace funkcí zjednodušuje a zefektivňuje objednávání, urgování, evidenci přijímání dokumentů a faktur. Formulář pro objednávku v modulu Akvizice/Seriály umožňuje knihovníkům zadávat knihovnou definované způsoby objednávání dokumentů (monografická, seriálová a trvalá objednávka) a definovat text, který bude obsažen ve formuláři pro objednávku nákupu. Objednávky mohou být generovány online nebo dávkově.

Implementace protokolu EDI (Electronic Data Interchange - elektronická výměna dat) napomáhá urychlení akvizičních procesů (objednávání, fakturování, urgování a registraci dodání jednotlivých čísel seriálů). V systému je také obsažen úplný soubor API programů pro vytváření vazeb na finanční systémy instituce.

System ALEPH 500 podporuje hierarchickou strukturu rozpočtů s neomezeným rozsahem rozpočtů a typů rozpočtů (například dary, granty, finance získané ze státního rozpočtu). Propracovaný bezpečnostní mechanismus řídí přístup k rozpočtům globálně nebo individuálně ke konkrétním rozpočtům.

System ALEPH 500 zajišťuje konverze z cizích měn do měny definované jako lokální. Část pro fakturování umožňuje institucím připravovat zprávy o DPH podle lokálních zvyklostí.

*rozšíření poskytnutí
Rozsah akvizice*

RYSY

Objednávání

- Generování záznamů exemplářů zároveň s vytvářením objednávky
- Vytváření logovacího souboru pro objednávky, v němž jsou zachyceny všechny činnosti, související s objednáváním, přijímáním objednaných dokumentů a evidováním faktur. V logovacím souboru je uvedeno datum, čas a jméno osoby, která příslušnou akci provedla.
- Pozdržení objednávek, jejichž cena není pokryta rozpočtem

Faktury

- V příslušných formulářích se ukládají údaje o dodavateli, rozpočtech, objednávkách nákupu a dodávkách objednaných dokumentů
- Pro každou objednávku, která je zachycena na faktuře, jsou automaticky uplatněny slevy

Urgence

- Jsou vytvářeny ve formátu pro elektronické odeslání nebo pro tisk podle toho, jak je to knihovnou definováno
- Jsou generovány automaticky pro monografie a první předplatné seriálu podle implicitních hodnot pro druh dokumentu, způsob objednání a odeslání dokumentů
- Jsou generovány v intervalech definovaných knihovnou, které mohou být nastaveny podle dodavatele a/ nebo druhu dokumentů

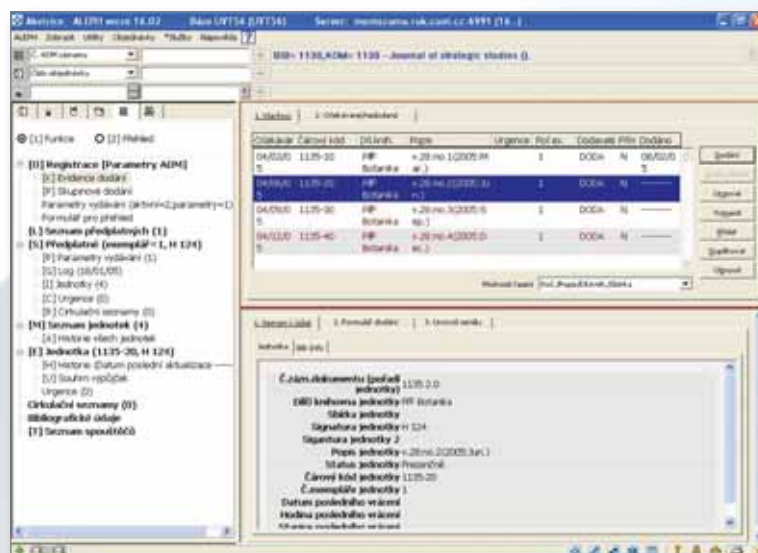
SERIÁLY:

Modul Akvizice/Seriály umožňuje bezproblémový přístup k bibliografickým údajům a k údajům o knihovních jednotkách, stejně jako k záznamům objednávek, rozpočtů a dodavatelů. Knihovníkovi může při vyhledávání údajů o seriálech pomoci řada knihovnou definovaných položek rejstříku, včetně SICI (mezinárodní číslo, používané pro jednotlivá čísla seriálu), ISSN, klíčových slov a názvu.

Systém plně podporuje normu MARC 21 pro parametry předpovědi vydávání jednotlivých čísel seriálů. Poskytuje harmonogram očekávaného vydávání pro všechny seriálové dokumenty s výjimkou takových, které vycházejí natolik nepravidelně, že jejich vydání není možné předpovědět. Pro nové zákazníky firmy Ex Libris, kteří používají systém ALEPH 500, je k dispozici možnost importovat parametry vydávání, které byly uloženy v jiných knihovnách, užívajících stejný systém. Jakmile jsou už jednou parametry vydávání vytvořeny a uloženy, je velmi snadné je upravit tak, aby se mohly použít i pro atypická čísla.

Možnost cirkulace jednotlivých čísel je podpořena možností využít i několika seznamů pro jeden exemplář seriálu a sledováním cirkulujících čísel prostřednictvím výpůjčního systému. Jakmile je dodané číslo registrováno, vytiskne se automaticky lístek se jmény čtenářů, kterým se má daný exemplář postupně vypůjčit.

Pro systém ALEPH 500 je připraveno rozhraní se dvěma hlavními programy, používanými pro vazbu: ABLE™ a LARS/LINCPlus. Personál knihovny může vytvořit nové záznamy jednotek pro svázané ročníky, může vybrat nevázaná čísla pro vazbu, spojit dohromady záznamy jednotlivých záznamů jednotek do nově svázaných ročníků, kterým budou přiděleny nové čárové kódy. Systém ALEPH 500 automaticky aktualizuje status jednotek, které byly odeslány do vazárny. Návrat z vazárny je zaznamenán v jednom kroku. Jestliže je evidován vázaný seriál, vracející se z vazárny, jsou údaje o příslušných knihovních jednotkách automaticky aktualizovány.

RYSY

- Registrace dodání jednotlivých čísel seriálů může být centralizována nebo decentralizována
- Změny, které jsou provedeny ve statusu předplatného (například stornování), se automaticky odrážejí v počtu očekávaných exemplářů
- Je možno zrušit chybně provedenou registraci dodání čísla
- Knihovna může definovat kategorie statusů jako „chybějící“, „poškozený“, „ztracený“ nebo „zpožděný“
- Systém automaticky generuje zprávy o statusu předplatného pro zobrazení v OPAC pomocí kódovaných hodnot v poli 008 záznamů knihovních jednotek ve formátu MARC21

VÝPŮJČKY

Rychlý a spolehlivý modul Výpůjčky umožňuje knihovníkům používání všech funkcí pomocí jednoho klepnutí tlačítkem myši nebo pomocí odpovídající klávesové zkratky. Tak je zajištěna plynulost, přesnost a efektivnost celého výpůjčního procesu. Výpůjční strategie bere při stanovování výpůjčních lhůt (dnů a přesných časů) v úvahu knihovnou definovaný status čtenáře a status jednotky, její umístění a přehled dnů, kdy je knihovna zavřena. Vzápětí po zadání požadavku na výpůjční transakci mohou být kontrolovány bloky (překážky), použité pro čtenáře například kvůli včas nevráceným výpůjčkám nebo nezaplaceným poplatkům, a také další požadavky na vypůjčení daného dokumentu tak, aby bylo s dokumenty zacházeno správně a podle výpůjčního řádu.

Integrovaný systém poplatků umožňuje, aby byly zobrazeny a ihned vyřízeny všechny pokuty a další knihovnou definované transakce. Platby mohou být prováděny jako úplné nebo částečné nebo mohou být oprávněnými knihovníky i prominuty. Při detailní revizi je možné přesně vysledovat všechny platební transakce.

Systém ALEPH 500 umožňuje řízení a správu krátkodobých výpůjček pro časy již od třiceti minut. V závislosti na výpůjčním řádu knihovny je možno provádět krátkodobé rezervování jednotek podle knihovnou definovaného rozvrhu.

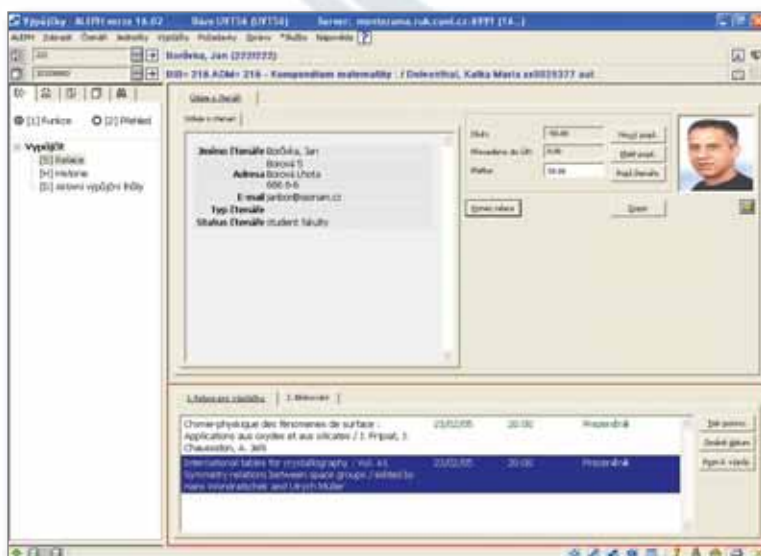
Rezervování dokumentů v systému ALEPH 500 umožňuje čtenářům rezervovat si dokumenty v knihovně na určitou dobu. Čtenáře jistě potěší, že požadavky na rezervování dokumentů mají vyšší prioritu než standardní požadavky na výpůjčky a že data začátku a konce výpůjčky jsou dostatečně pružná, aby vyhověla jejich specifickým potřebám. Oprávnění pro zadání požadavku na rezervaci je založeno na statusu čtenáře a statusu dané jednotky.

Seznamy studijní literatury a funkce rezervních fondů umožňují přístup ke studijním materiálům jak v tradiční, tak v elektronické podobě. Tato funkce zahrnuje nástroje pro správu rezervních sbírek studijní literatury a pro vytváření a aktualizaci seznamů kurzů (vysokoškolských přednášek). Rozhraní seznamu studijní literatury je pro uživatele služeb knihovny k dispozici ve Web OPACu a umožňuje přístup k požadovaným záznamům díky mnoha indexům, především indexům pro název kurzu, číslo kurzu a jméno lektora, ale také indexům pro bibliografické údaje.

Systém ALEPH 500 podporuje sofistikovaný dílčí modul Studovna, který eviduje dokumenty, půjčené čtenářům ve studovnách. Tato funkce umožňuje spravovat přesuny dokumentů z uzavřených skladů do studoven a jejich využívání v dané studovně.

Integrované offline výpůjční služby zajišťují, aby mohla knihovna plynule fungovat i v případě, že je ztraceno spojení se serverem. Výpůjčky a vrácení mohou být zaznamenány a uloženy na lokální pracovní stanici, na níž je instalován klient systému. Po navázání spojení jsou všechny takto uložené údaje zkopírovány na server a báze je aktualizována.

Pro systém ALEPH 500 bylo vyvinuto rozhraní se zařízeními, kompatibilními se SIP2 pro samoobslužný výpůjční provoz a pro telefonické prodloužování výpůjček. K dispozici jsou i další funkce pro podporu e-plateb a RFID (elektronickou evidenci dokumentů ve skladištích). Samoobslužná výpůjční funkce kontroluje status čtenáře a umožňuje, aby byly dokumenty vypůjčovány a/nebo vráceny bez spolupráce s personálem knihovny.

Součástí standardního systému ALEPH 500 je sada statistik a reportů pro výpůjční proces, včetně statistik pro prezenční výpůjčky. Zvláštní modul Aleph Reporting Center přináší přehledné prostředí pro přípravu reportů, založených na dotazech do databáze. Při generování reportů je odděleno pracovní prostředí a zpracovávaná data, a tak příslušné procesy mohou pracovat rychle a přesně.

RYSY

- Jsou podporovány požadavky na (foto)kopie
- Vytváření upozornění a připomínek je možno plně přizpůsobit potřebám knihovny
- Možnosti pro import umožňují snadné vytváření záznamů čtenářů z jiných formátů
- Hierarchická struktura záznamů čtenářů je velmi výhodná pro prostředí konsorcií
- Je možné dočasné provozování výpůjčních transakcí v offline režimu

MEZIKNIHOVNÍ VÝPŮJČKY

Součástí systému ALEPH 500 je plně integrovaný modul pro meziknihovní výpůjčky (MVS), který dodržuje protokol ISO 10160/10161 a související Profil IPIG.

Meziknihovní výpůjční služby jsou integrovány s moduly Web OPAC a Výpůjčky a umožňují zpracování jak odchodů, tak příchozích požadavků na MVS. Čtenáři mohou pro zadání svých požadavků použít Web OPAC. Tyto požadavky si mohou prohlížet díky oprávněním, které je možno pro danou kategorii čtenáře definovat v systému. Všechny výpůjční funkce jsou plně integrovány s modulem Výpůjčky.

Funkce MVS systému ALEPH 500 jsou také plně integrovány s dalšími produkty firmy Ex Libris včetně programů Metalib a SFX. Když čtenáři zadávají požadavek v těchto programech, jsou na základě svých atributů rozpoznáni jako uživatelé MVS. Čtenáři mohou získat dokumenty z externích zdrojů tak, že odešlou svůj požadavek přímo své knihovně.

Vestavěné zprávy pomáhají knihovně efektivně sledovat využívání meziknihovních výpůjček v systému.

#	Title	Res. No.	State	Last Activity
1	The Count of Monte Cristo [sound recording] / Alexandre Dumas.	27413	WAP	26/Oct/2003
2	The fairy tales of Oscar Wilde / illustrated by Michael Hague.	27425	WAP	25/Oct/2003
3	Why is it always about you? : saving yourself from the narcissists in your life / Sandy Reichman.	27437	WAP	25/Oct/2003
4	I cannot forgive / by Rudolf Weis and Alan Beck.	27478	WAP	25/Oct/2003
5	An unquiet mind [sound recording (Cassette)] / by Kay Redfield Jamison.	27560	WAP	30/Oct/2003
6	Tarzan of the apes [sound recording (Cassette)] / by Edgar Rice Burroughs.	27603	WAP	26/Oct/2003
7	The master of Petersburg [sound recording (Cassette)] / by F.M. Dostoev.	27611	WAP	30/Oct/2003
8	Black picket fences : privilege and peril among the black middle class / Mary Pattillo-McCoy.	27629	WAP	31/Oct/2003
9	Bungalow bathrooms / Jane Powell and Linda Swanson.	27788	WAP	05/Nov/2003
10	The spot of the age : or, Contemporary	27804	WAP	03/Nov/2003

Oficiální distributor produktů firmy Ex Libris
pro Českou republiku a Slovenskou republiku:

MULTIDATA Praha s.r.o.
Šircova 202
196 00 Praha 9

tel.: +420 283 931 741
<http://www.multidata.cz/aleph/>

